

ת"פ 12028/05/22 - מדינת ישראל נגד יוסף יונס,

בית המשפט המחוזי בחיפה
ת"פ 12028-05-22 מדינת ישראל נ' יונס (עציר)
לפני כבוד השופט אמיר טובי, שופט בכיר
המאשימה
נגד
הנאשם
יוסף יונס, (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד איציק פרץ

ב"כ הנאשם: עו"ד פאייז יונס

הנאשם באמצעות הליווי

גזר דין

ההלך וכתב האישום

1. הנאשם הורשע, על סמך הודאתו, שניתנה במסגרת הסדר טיעון שכלל את תיקון כתב האישום, בעבירות הבאות: עבירות בנשק (רכישה והחזקה), לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977(להלן: "חוק העונשין"); עבירות בנשק (נשיאה והובלה) לפי סעיף 144(ב) רישא וסיפא לחוק העונשין, ועבירות בנשק (החזקה) לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא לחוק העונשין.

הצדדים לא הגיעו להסכמה לגבי העונש ונקבע כי לעניין זה יעלה כל צד את טענותיו באופן חופשי.

2. בעובדות האישום הראשון בכתב האישום המתוקן (להלן: "כתב האישום") נאמר כי בבעלות דודו של הנאשם, סאאב יונס, רכב מסוג ניסן הנושא ל"ז 21-206-29 (להלן: "הרכב"), אשר במועד הרלוונטי לכתב האישום חנה מושבת ונטוש בשטח סמוך לביתו בערערה.

במהלך שנת 2019 או בסמוך לכך, במועד מדויק שאינו ידוע למאשימה, סיכם הנאשם עם אדם שזהותו אינה ידועה למאשימה, לרכוש נשק דמוי רובה סער M16, שהינו כלי נשק חם שסוגל לירות כדור או קליע שבכוחו להמית אדם (להלן באישום זה: "הנשק"), מחסניות המהוות אביזר לנשק וקליעים תואמים, תמורת סך של כ-24,000 ש"ח. לצורך ביצוע העסקה פגש הנאשם את המוכר במקום שאינו ידוע במדויק

למאשימה, שילם את התמורה וקיבל לידי את הנשק ושתי מחסניות מלאות בקליעים התואמים לו.

לאחר מכן, נסע הנאשם לביתו בערערה, כשהוא נושא ומוביל את הנשק, המחסניות והתחמושת, החביא אותם, ללא ידיעת דודו, ברצפת הרכב מאחורי מושב הנהג, וכיסה אותם בבד. ממועד זה ועד ליום 18.7.2021 החזיק הנאשם ברכב את הנשק, המחסניות והתחמושת בלא רשות על פי דין. במהלך תקופה זו, בשתי הזדמנויות שונות, במועדים מדויקים שאינם ידועים למאשימה, נשא והוביל הנאשם את הנשק, המחסניות והתחמושת לחורשת "אל רוחה" הסמוכה לערערה, שם ירה באוויר בין 10 ל-15 קליעים, וכן בסמוך לאולם האירועים "תל אלמר" בערערה, שם ירה באוויר כ-20 קליעים.

ביום 18.7.2021 תפסה משטרת ישראל ברכב את הנשק, המחסנית שבתוכה 13 קליעים וקופסה שהכילה 30 קליעים תואמים לנשק.

3. באישום השני נאמר כי לפני עשר שנים או יותר מכך, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, סיכם הנאשם עם אדם שזהותו אינה ידועה למאשימה על רכישת רובה מסוג M16, שהינו נשק חם שסוגל לירות כדור או קליע שבכוחו להמית אדם (להלן באישום זה: "הנשק"), מחסניות וכוונת טלסקופית שהינן אביזר לנשק, וקליעים תואמים, תמורת סך של כ-50,000 ש"ח.

בסמוך לסיכום הנ"ל, נפגש הנאשם עם אותו אדם לצורך ביצוע העסקה, שילם לו את התמורה וקיבל לידי את הנשק, את הכוונת הטלסקופית, שלוש מחסניות וקליעים התואמים לנשק. לאחר קבלתם, נסע הנאשם לביתו בערערה, תוך שהוא נושא ומוביל את הנשק, המחסניות והתחמושת, והחביאם במקום שאינו ידוע למאשימה.

לצורך החזקת הנשק, חפר הנאשם בור בחצר ביתו, הכניס לתוכו צינור פלסטיק שאליו הכניס את הנשק, אביזרי הנשק והתחמושת, סגר את הצינור במכסה, כיסה את הבור בעפר והניח מעליו לבנת בנייה ולוח עץ (להלן: "המחבוא"). ממועד זה ועד ליום 21.4.2022, החזיק הנאשם את הנשק, האביזרים והתחמושת, בלא רשות על פי דין, במחבוא.

ביום 21.4.2022 תפסה משטרת ישראל במחבוא את הנשק כשהוא מפורק לחלקים, מחסנית המכילה 18 קליעים התואמים לנשק, שתי מחסניות ריקות וכוונת טלסקופית.

עד כאן עובדות כתב האישום.

ראיות לעונש

4. מטעם המאשימה לא הוגשו ראיות לעונש.

במסגרת ראיותיה לעונש, הפנתה ההגנה למוצגים נ/3 ו-נ/4, אשר הוגשו במסגרת שמיעת הראיות בתיק. מדובר בשתי תלונות שהוגשו למשטרה על ידי בני משפחת הנאשם בתאריכים 6.2.2008 ו-21.3.2010, בשל ירי שבוצע לעבר ביתם.

5. בנוסף, העידו מטעם ההגנה שני עדי אופי.

מר פאוזי אברהים יונס, יליד 1934, העיד כי אביו של הנאשם נפטר כשהנאשם היה בן 9 ואמו גידלה אותו ואת אחיו. לדבריו, בין בני משפחתו המורחבת של הנאשם קיים סכסוך על רקע מקרקעין שהיו בבעלות הנאשם ואביו, בעקבותיו בוצע ירי לעבר ביתם. על מנת להתגונן מפני התקיפה, רכש הנאשם כלי נשק על דעת עצמו. העד הדגיש כי הנאשם במעשיו פעל על דעת עצמו וכי הוא אינו תומך בהתנהלותו.

מר ג'מאל אגבאריה, קרוב משפחתו של הנאשם וסגן מנהל חטיבת הביניים בה למד, העיד כי הנאשם אדם מכובד, המכבד את משפחתו ואת הסובבים אותו. בהיותו הצעיר במשפחה, הוא דואג ומסייע לאמו, הסובלת מבעיות בריאות. העד הוסיף כי הנאשם טעה באופן התנהלותו וזאת בעקבות הסכסוך אליו נקלע עם שכניו, אך כיום יש לו חלקת אדמה אחרת ובני משפחתו יחייבו אותו להקים בית, להתחתן ולחזור למוטב.

טיעוני הצדדים

6. בפתח טיעוניה לעונש, הדגישה המאשימה את חומרת העבירות בנשק בהן הורשע הנאשם, שהיקף ביצוען הפך את מציאות החיים למצב חירום של ממש. נאמר כי הנאשם פגע במעשיו בערך השמירה על חיי אדם, גופו ונפשו וכן בסדר הציבורי.

7. בהתייחס לנסיבות ביצוע העבירות, ביקשה המאשימה להביא בחשבון את התכונן שקדם לביצוען. מעשיו של הנאשם לא נבעו מהחלטה ספונטנית, אלא לוו בתכונן מוקפד שהוביל לרכישת שני נשקים. את אחד הנשקים החזיק הנאשם למשך תקופה ממושכת של כעשר שנים, ולמרות שיכול היה להפסיק את ביצוע העבירה ולהיפטר מהנשק, הוא בחר לרכוש נשק נוסף מאותו סוג ולהחזיק בשני כלי הנשק במקביל.

המאשימה ציינה לחומרא את הירי אותו ביצע הנאשם באמצעות אחד הנשקים בשתי הזדמנויות שונות. אמנם אין ראיה לשימוש בנשק השני, אך יחד עם זאת, נטען כי מקום בו נמצא אדם מחזיק בנשק ללא רישיון, חזקה כי הוא עושה זאת למטרות לא כשרות, בייחוד שעה שהצורך בהחזקתו נותר לוט בערפל.

8. לאחר שהפנתה לפסיקה המשקפת לשיטתה את מדיניות הענישה הנוהגת, הנמצאת במגמת החמרה בכל הקשור לעבירות בנשק, עתרה המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם נפרד לכל אישום, באשר כל אחד מהם מתייחס למועדים, מוכרי נשק ונשקים שונים. לפיכך, ביחס לאישום הראשון עתרה המאשימה לקבוע מתחם שנע בין 4 ל-7 שנות מאסר, ובאשר לאישום השני מתחם הנע בין 2.5 ל-4.5 שנות מאסר.
9. נוכח הודאת הנאשם, אשר הביאה לחיסכון בזמן שיפוטי יקר, והעובדה כי הוא נעדר הרשעות קודמות רלוונטיות לעבירות מושא הליך זה, הגם שתדפיס רישומו הפלילי לא הוגש, ביקשה המאשימה למקם את עונשו ברף התחתון של כל מתחם, ובנוסף להטיל עליו מאסר מותנה וקנס.
10. ההגנה טענה מצדה כי על אף שאין הסבר מניח את הדעת מדוע החזיק הנאשם בנשק, החזקתו לא גרמה כל נזק. מבלי להקל ראש בחומרת העבירות ומבלי שיהיה בכך תירוץ להחזקת נשק, ציין הסנגור כי ברקע למעשיו של שולחו עומד סכסוך בין בני משפחת הנאשם לשכניהם, במהלכו בוצע ירי מאסיבי לעבר בית המשפחה, כעולה מהתלונות שהוגשו למשטרה בעניין זה. עוד נטען כי תלונות אלה לא זכו לטיפול הולם וכתוצאה מכך חש הנאשם תסכול.
- הסנגור בקש לזקוף לזכותו של הנאשם את העובדה שהוא שיתף פעולה עם רשויות החוק והוביל את חוקריו לכלי הנשק, וכי הנשק מושא האישום הראשון נמצא כשהוא טמון באדמה ומפורק לשלושה חלקים.
11. ההגנה חלקה על המתחמים שהתבקשו על ידי המאשימה, וביקשה לקבוע מתחם כולל לשני האישומים, אשר בהתאם לפסיקה אותה הגישה, נע לשיטתה בין 12 ל-30 חודשי מאסר.
12. בבחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, צוין כי מדובר בנאשם בן 33, בן זקונים להוריו, אשר חווה אובדן בגיל צעיר לאחר שאביו נפטר בתאונת דרכים טראגית בשנת 1997. טרם מעצרו התגורר הנאשם עם אמו המבוגרת וסייע לה, כך שהעונש שיוטל עליו יפגע בו ובבני משפחתו במידה רבה. כיום מצוי הנאשם במעצר בתנאים של עצור ביטחוני, ושהייתו בקרב אוכלוסייה שאינו שייך לה מקשה עליו. בנוסף, ביקש הסנגור להתחשב בהודאת הנאשם בהזדמנות הראשונה, עוד במעמד החקירה, המבטאת נטילת אחריות מצדו על מעשיו.

בסיכומו של דבר, בקשה ההגנה למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם לו עתרה.

דברו האחרון של הנאשם

13. בדברו האחרון ציין הנאשם כי הוא לוקח אחריות על מעשיו, אותם ביצע כשהיה צעיר בשביל להגן על ביתו. לדבריו, הוא פנה למשטרה ולא זכה למענה הולם, ובעקבות כך עשה טעות עליה הוא משלם כיום. הנאשם

הוסיף כי ימי המעצר קשים עבורו, שכן הוא שוהה בתנאים של עציר ביטחוני וחווה בדידות, וכי הוא צריך לשהות לצד אמו ולטפל בה.

דין והכרעה

14. אין בידי לקבל את טענת המאשימה כי מדובר בשני אירועים עברייניים נפרדים, המחייבים קביעת מתחמי ענישה נבדלים זה מזה. אמנם שני האישומים שבכתב האישום עניינם כלי נשק שונים, אך עם זאת, מדובר באותן עבירות, באותה שיטת פעולה, שהיא רכישת כלי נשק והסתרתם, ועל כן הפרדת האישומים לשני אירועים עברייניים נפרדים תהיה מלאכותית ומאולצת (ראו לעניין המבחן לסיווג עבירות כמקימות אירוע עברייני אחד או מספר אירועים: ע"פ 2240/21 **מדינת ישראל נ' שמואל חיים שחר** (8.11.2021)).

15. בבואו לגזור את עונשו של נאשם העומד בפניו, על בית המשפט לפעול בהתאם לעיקרון ההלימה, המחייב קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם כך, על בית המשפט להתחשב בערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים ובכלל הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין.

16. הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות בענייננו הם ההגנה על קדושת חייו, שלומו וביטחונו האישי של האדם והגנה על הציבור בכללותו.

17. על החומרה היתרה בה מתייחס בית המשפט לעבירות בנשק אין צורך להכביר מלים. נוכח היקפן העצום של העבירות הנעשות בנשק, הפוגעות בחברה ובמרקם חייהם של מגזרים נרחבים בה, תוך שהן מסבות נזקים הרסניים ופוגעות פגיעה ממשית בביטחונם האישי וברווחתם של אזרחים תמימים, נרתם בית המשפט למלחמה בתופעה זו בדרך של החמרה בענישה על כלל המעורבים בעבירות אלה. יפים לעניין זה דברי בית המשפט בע"פ 147/21 **מדינת ישראל נ' ביטון** (14.2.2021), שם נאמר כי:

"עבירות נשק לסוגיהן היו זה מכבר למכת מדינה. האיסורים על עבירות כאמור באים להגן על ערכים חברתיים שכוללים שמירה על חיי אדם ועל שלמות גופו, וכן שמירה על סדרי חיים תקינים ושלווים שאינם מופרעים על ידי איש האוחז באקדח, ברובה, או בתת-מקלע. יתירה מכך: עסקינן באיסורים על מעשי הכנה לקראת ביצועם של מעשים פליליים חמורים ומסוכנים עד-מאד, אשר נעשים באמצעות כלי ירייה ואשר כוללים איומים, תקיפה, ירי במקום מגורים, גרימת חבלה והמתה. בדרך כלל, מעשי הכנה שאינם מגיעים כדי ניסיון לעבור עבירה פלילית אינם בני עונשין; ואולם, לא כך הוא כאשר מדובר במעשי הכנה שחומרתם מגיעה כדי סיכון ממשי וחמור לפרט ולחברה כאחד (ראו: ש"ז פלר יסודות בדיני עונשין 48-52 (כרך ב', תשמ"ז)). על מעשי הכנה

כאלה נענשים בחומרה, ואין זה מקרי שעצם הרכישה או ההחזקה של כלי נשק בלא רשות על פי דין להחזקתו גוררת אחריה עונש מרבי של שבע שנות מאסר, כאמור בסעיף 144(א) לחוק העונשין. עונש זה ועונשים אחרים, שחלקם חמורים אף יותר, אשר מוטלים על עברייני נשק, מהווים חלק ממלחמתה הבלתי מתפשרת של החברה בנגע ששמו זילות חיי אדם והקלות הבלתי נסבלת של הלחיצה על ההדק. [...] הטלת עונשים חמורים ומרתיעים על עברייני נשק היא עיקר תרומתם של בתי המשפט למיגור התופעה ולהרחקת העבריינים עם האקדח משגרת חייהם של אזרחי מדינה שומרי חוק".

בפסק דין שניתן בע"פ 5602/22 **מדינת ישראל נ' פלוני** (14.9.2022) ציין כב' השופט א' שטיין כי:

"בהמשך לדברים אלה הבהרתי, בפסק הדין שניתן באחרונה בהסכמת חברי השופטים י' אלרון וי' כשר, כי הענישה המחמירה והבלתי מתפשרת כאמור צריכה לחול ללא סייגים על כל נאשם בגיר באשר הוא, שכן "בטיפולנו בעבירות [נשק] מסוג זה ובמבצעה, להתעת היחיד והרבים ולהרחקת עברייני הנשק מהחברה על ידי השמתם בין כותלי הכלא לתקופות ממושכות יש מעמד בכורה", ועל כן "ככלל, יעדים עונשיים אלו מוחקים מניה וביה את בקשת העבריינים לשיקום [...] גם כאשר מדובר בעבריינים צעיר שהסתבך לראשונה בפלילים ובקשתו לשיקום כנה ואף זוכה לתמיכתו של שירות המבחן" (ראו ע"פ 4077/22 פלוני נ' מדינת ישראל (פסקה 12) [פורסם בנבו] (28.7.2022)). זאת, מסיבה פשוטה: "בימים קשים אלה, השיקום שבראש מעיינו הוא שיקום המרחב הציבורי המדמם כתוצאה מעבירות נשק בלתי פוסקות והשימוש העברייני בנשק חם." (שם). בהקשר זה אוסיף ואציין את המובן מאלו: בית משפט שמקל בעונשו של עברייני נשק מכביד על החברה שנאלצת להגן על עצמה - על כל בניה ובנותיה - מעברייני נשק".

בע"פ 4103/22 **מדינת ישראל נ' אמון** (6.11.2022) נאמר כי:

"בית משפט זה שב והדגיש את החומרה הרבה הגלומה בעבירות בנשק. עבירות אלו טומנות בחובן פוטנציאל פגיעה בחיי האדם ובשלמות גופו, ומסכנות את ביטחון הציבור והסדר הציבורי בכללותו (עניין ביאדסה, פסקה 6; ע"פ 1695/22 מדינת ישראל נ' גנאים, פסקה 11 [פורסם בנבו] (29.3.2022)); ע"פ 5522/20 חלייחל נ' מדינת ישראל, פסקה 7 [פורסם בנבו] (24.2.2021)). חומרתן הרבה של עבירות מסוג זה מתעצמת, בין היתר, משום החשש שישמשו בסיס לביצוע פעילות טרור או פעילות עבריינית (ע"פ 8017/20 מדינת ישראל נ' גריפאת, פסקה 6 [פורסם בנבו] (22.12.2020)); ע"פ 135/17 מדינת ישראל נ' בסל, פסקה 10 [פורסם בנבו] (8.3.2017)). בנוסף, כפי שצוין בעבר, עבירות בנשק במדינת ישראל הפכו זה מכבר

ל"מכת מדינה", ומשכך קיים צורך בענישה מחמירה, אשר תגביר את ההרתעה מפני ביצוע. לעניין זה יפים דבריו של השופט י' עמית בעניין קדורה:

"החזקת נשק שלא כדין מאיימת על שלום הציבור ובטחונו [...] . לנוכח היקפן המתרחב של עבירות המבוצעות בנשק, הזמינות הבלתי נסבלת של נשק בידי מי שאינו מורשה לכך, מהווה כאמור סיכון של ממש ומגבירה את הסיכון לביצוע עבירות חמורות נוספות [...] כמו גם לאסונות נוראיים. יעידו על כך ריבוי המקרים במגזר הערבי בעת האחרונה, כאשר אזרחים תמימים - כמו ילד רך בשנים ועלמה צעירה - נפגעים ואף מוצאים את מותם בביתם-מבצרם או בגן השעשועים, כל זאת כתוצאה משימוש בנשק של אחרים. מציאות קשה זו מחייבת לנקוט ביד מחמירה כלפי מעורבים בעבירות נשק, אף אם הם נעדרי עבר פלילי [...]. ענייננו ב'מכת מדינה' שהצורך להילחם בה על מנת להגן על הציבור, מצריך מענה הולם והטלת עונשי מאסר משמעותיים [...]" (ההדגשות הוספו - ע' פ'; שם, פסקה 6; ראו גם את פסק הדין של השופט מ' מזוז בע"פ 4406/19 סובח נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) [5.11.2019] (להלן: עניין סובח))."

18. נוכח היקף התופעה של סחר, שימוש והחזקה של נשק בלתי חוקי, והצורך במיגורה, נרתם אף המחוקק למלחמה בעבירות בנשק, וזאת על ידי תיקון חוק העונשין שנכנס לתוקפו ביום 8.12.2021. מטרת התיקון היא החמרה בענישה, לרבות קביעת עונשי מינימום לעבירות בנשק, ובכללן רכישה, החזקה, נשיאה והובלה. התיקון נועד להילחם בהתפשטות העבירות בנשק בקרב קבוצות גדולות באוכלוסייה נוכח השלכותיה החמורות והמחיר שהיא גובה בחיי אדם. כך לדוגמה הוחמר העונש הקבוע בצדה של עבירת הרכישה של כלי נשק מ-7 שנות מאסר ל-10 שנות מאסר, וכן נקבע כי בתקופה של שלוש שנים מיום פרסומו של התיקון לחוק לא יפחת עונשו של מי שהורשע בעבירות המנויות בסעיף 144 לחוק העונשין מרבע העונש המרבי שנקבע לאותה עבירה, אלא אם כן יחליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונשו. בנוסף, קבע המחוקק כי עונש מאסר לפי אותו סעיף לא יהא, בהיעדר טעמים מיוחדים, כולו על תנאי.

נכון הוא שאותו תיקון אינו חל על האישום הראשון בענייננו, שכן הנשק נתפס על ידי משטרת ישראל כבר ביום 18.7.2021, בטרם נכנס התיקון לחוק לתוקפו. יחד עם זאת, יש בתיקון כדי ללמד על מגמת ההחמרה בה ביקש לנקוט גם המחוקק נוכח ממדי התופעה ומסוכנותה.

19. בבואי לבחון את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, הבאתי בחשבון את נחישותו של הנאשם לבצען ואת התכנון שהיה כרוך בכך. באישום הראשון נאמר כי עוד בשנת 2019 סיכם הנאשם עם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה על רכישת נשק דמוי רובה סער M16, מחסניות וקליעים תואמים תמורת סך של כ-24,000 ש"ח. אין חולק כי לצורך אותה רכישה תיאם הנאשם עם אותו אחר את העסקה, לרבות סוג הנשק והתמורה שתשולם בגינו. מדובר בפעולות המעידות על תכנון מוקדם ונחישות לביצוע העבירה. הוא הדין לגבי רכישת הנשק מושא האישום השני, הגם שאישום זה אינו מייחס לנאשם עבירה של רכישה. הנאשם החזיק בנשק מושא האישום הראשון משנת 2019 ועד שנתפס בידי המשטרה בחודש יולי 2021.

לא זו בלבד, אלא שבמהלך אותה תקופה עשה הנאשם שימוש בנשק בשתי הזדמנויות שונות, לאחר שנשא והוביל אותו פעם אחת לחורשת "אל רוחה", שם ירה לאוויר בין 10 ל-15 קליעים, ופעם אחרת סמוך לאולם האירועים "תל אלמרח" בערערה, שם ירה לכיוון האוויר כ-20 קליעים. עוד בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, ראיתי להביא בחשבון את העובדה כי ההחזקה מושא האישום השני נמשכה למשך למעלה מעשר שנים, במהלכן החזיק הנאשם בבור בחצר ביתו רובה מסוג M16, מחסניות וכוונת טלסקופית. עולה מכאן כי לכל הפחות משנת 2019 ועד לחודש יולי 2021 החזיק הנאשם בו זמנית בשני כלי נשק התקפיים רבי עוצמה.

20. אין צורך להכביר מילים לגבי פוטנציאל הנזק האדיר שעלול היה להיגרם כתוצאה מהעבירות מושא הדיון. נפיצות פוטנציאל הנזק בענייננו מתעצמת נוכח העובדה שמדברי הנאשם ועדי ההגנה מטעמו, הלה החזיק בנשק בעקבות סכסוך עם בני משפחתו שנסוב על ענייני זכויות במקרקעין. אף הטענה שנשמעה מפי הסנגור, לפיה בוצע בעבר ירי מאסיבי לכיוון בית משפחתו של הנאשם, אין בה כדי להצדיק או להקהות מחומרת מעשיו. גם אם נכונים הדברים, הפתרון אינו נעוץ בהצטיידות בנשק, תוך עשיית דין עצמי, ואל לנו להתייחס בסלחנות או הבנה להתנהלות מעין זו, שמובילה אך להסלמת והחמרת התופעה של שימוש בנשק בלתי חוקי ופוגעת פגיעה קשה בחברה האזרחית. לא נעלמה מעיני העובדה כי מהמוצגים נ/3 ו-4/נ/4 עולה כי הן בשנת 2008 והן בשנת 2010 הוגשו תלונות למשטרה על ירי שבוצע לכיוון בית משפחתו של הנאשם. במוצג נ/3 ציינה המשטרה, בין היתר, שבבדיקה של הקירות החיצוניים של הבית נמצאו שלוש פגיעות ובסביבת הבית נמצאו מספר תרמילים של אקדח 9 מ"מ. ב-4/נ/4 נאמר כי לאחר שהתקבלה תלונה על כך שבוצע ירי לעבר בית משפחת הנאשם משני חשודים שהיו על אופנוע, נתפסו תרמילים וכדור ונראו פגיעות ברכב השייך למשפחה. לא ברור מה נעשה בעקבות אותן תלונות ומה הפעולות בהן נקטה המשטרה כדי להביא לאיתור הפורעים והפסקת מעשי התקיפה כלפי בני משפחת הנאשם. כך או כך, ברי כי השימוש בנשק חם ככלי ליישוב הסכסוך אינו הדרך לפתרון, והוא מהווה תופעה שיש להילחם בה במלוא העוצמה והכוח.

בע"פ 4456/21 **מדינת ישראל נ' אבו עבסה** (23.1.2022) עמד בית המשפט על הפגיעה הרחבה הנגרמת לחברה בכללותה כתוצאה משימוש בנשק המוחזק באופן בלתי חוקי, בציינו כי:

"רבות דובר ונכתב על השימוש הנרחב שנעשה בחברה בישראל בכלל ובמגזר הערבי בפרט, בנשק בלתי חוקי. חדשות לבקרים אנו עדים לתוצאותיו ההרסניות בדמות גרימת נזקים בגוף ובנפש לאזרחים תמימים, ופגיעה ממשית בביטחונם האישי וברווחתם. לא פעם עמד בית משפט זה על הצורך בענישה מרתיעה ומחמירה על מנת למגר תופעה זו, וכפי שקבעתי במקרה אחר:

'השימוש בנשק חם ככלי ליישוב סכסוכים הפך לרעה חולה, וכמעשה של יום ביומו גובה חיי אדם ולעיתים אף את חייהם של חפים מפשע אשר כל חטאם היה כי התהלכו באותה עת ברחובה של עיר. בשנים האחרונות אף חלה עליה מתמדת במספר אירועי הירי המדווחים למשטרה (ראו למשל: דו"ח מבקר המדינה התמודדות משטרת ישראל עם החזקת אמצעי לחימה לא חוקיים ואירועי ירי

ביישובי החברה הערבית וביישובים מעורבים 28(2018)) על רקע המציאות אותה
אנו חווים למרבה הצער מדי יום, אנו עדים לקריאה ציבורית נרגשת להגברת
האכיפה כלפי עבירות נשק - ולהחמרה במדיניות הענישה הנוהגת...!

בהתאם לזאת, וכחלק מתפקידו של בית המשפט בביעורן של תופעות קשות אלו, קיימת
חשיבות של ממש להטלת ענישה הולמת ומרתיעה על כל חוליות השרשרת העבריינית -
החל מיצרני או מבריחי הנשק הבלתי חוקי, דרך הסוחרים בו, ועד לאלו הנוטלים אותו
לידם ועושים בו שימוש בלתי חוקי."

21. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירות בנשק מלמדת על קיומו של מנעד ענישה רחב, שתלוי
מטבע הדברים בנסיבות הפרטניות של כל מקרה ונסיבותיו של כל עושה. בין היתר, נדרש בית המשפט
לבחון את כמות הנשק שבה מדובר, סוגו, נסיבות ביצוע העסקה, כמו גם מאפייניו האישיים של המבצע,
ובכלל זאת עברו הפלילי וסיכויי שיקומו. כפי שצוין בהרחבה לעיל, מגמת הפסיקה והחוק בעבירות בנשק
הינה להחמרה. להלן מספר דוגמאות מפסיקה רלוונטית, המלמדות על מדיניות הענישה הנוהגת בכגון דא.

בע"פ 1944/20 **אמארה נ' מדינת ישראל** (2.9.20), נדחה ערעורו של מי שהורשע בעבירות של סחר
בנשק שלא כדין (תת מקלע מסוג CZ ומחסנית ריקה שתואמת לנשק), החזקה ונשיאה של נשק, נהיגה
ללא רישיון נהיגה תקף וללא פוליסת ביטוח תקפה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 3 ל- 6
שנות מאסר בפועל, וגזר על המערער עונש של 6 שנות מאסר בפועל, לצד הפעלת מאסר על תנאי שנגזר
עליו בתיק קודם.

בע"פ 4456/21 לעיל (**מדינת ישראל נ' אבו עבסה** (23.1.22)), קיבל בית המשפט העליון את ערעורה
של המדינה על קולת עונשו של המשיב, אשר היה חלק מחבורת צעירים שנהגה לסחור בכלי נשק, חלקי
כלי נשק ותחמושת, והורשע בשישה אישומים בעבירות ניסיון ייצור וסחר בנשק, החזקת נשק ותחמושת,
קשירת קשר לביצוע פשע ועוון, סחר בנשק ותחמושת והובלת נשק. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש
הולם הנע בין 4 ל-9 שנות מאסר, וגזר על המשיב 54 חודשי מאסר. כאמור, בית המשפט העליון קיבל את
ערעור המדינה, קבע כי העונש שנגזר על המשיב סוטה לקולה באופן קיצוני ואינו מבטא באופן הולם את
חומרת מעשיו, והעמיד את עונשו על 72 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 8665/21 **אגבאריה נ' מדינת ישראל** (8.11.21), נדחה ערעורו של מי שהורשע בין היתר
בעבירות של ייבוא ועשיית עסקה אחרת בנשק (שלושה תתי מקלעים ומחסניות). בית המשפט המחוזי קבע
מתחם עונש הולם הנע בין 3 ל-6 שנים, וגזר על המערער 4.5 שנות מאסר בפועל. כאמור, בית המשפט
העליון דחה את הערעור, וקבע כי אין מקום להתערב בעונש שנגזר על המשיב, בין היתר בשל חומרת
המעשים, כמות כלי הנשק, ומדיניות ההחמרה בעבירות נשק.

בע"פ 315/20 **פתחי אבו טאה נ' מדינת ישראל** (7.6.20), דחה בית המשפט העליון ערעורים על גזר

דינו של בית המשפט המחוזי, במסגרתו הושתו על המערערים עונשי מאסר בפועל של 54 ו-36 חודשים, וזאת בגין עבירות נשק, ובכללן סחר ועסקה אחרת בנשק (רובה מסוג קרלו ושני תתי מקלע מאולתרים). באותו מקרה העמיד בית המשפט המחוזי את מתחם הענישה בעניינו של אחד הנאשמים על תקופה שבין 3.5 ל-5.5 שנות מאסר; ומתחם הענישה ההולם בעניינו של האחר על תקופה שבין 3 ל-5 שנות מאסר.

בע"פ 147/21 **מדינת ישראל נ' ביטון** (14.2.21), קיבל בית המשפט העליון את ערעור המדינה על קולת עונשו של המשיב, אשר הורשע בעבירות נשק (רכישה והחזקה), לאחר שביקש לרכוש אקדח, תחמושת ולבנת חבלה, וזאת מאדם אשר נעצר בדרכו ונשא עליו את כלי הנשק הנ"ל. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם הענישה ההולם נע בין 15 ל-36 חודשי מאסר בפועל, וגזר על המשיב עליו 18 חודשי מאסר בפועל. כאמור, בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה, והעמיד את עונשו של המשיב על 3 שנות מאסר, זאת לאחר שנקבע כי גזר הדין שניתן עומד בסתירה למדיניות ההחמרה עם עברייני הנשק לסוגיהם; וכי רק בנסיבות חריגות ביותר יהא ניתן להסתפק בעונש של 18 חודשי מאסר בפועל.

בת"פ (מחוזי ב"ש) 54607-07-19 **מדינת ישראל נ' ג'בור** (12.1.20), הורשע הנאשם בהחזקת M16 ומחסנית ריקה, ונגזר עליו עונש של 22 חודשי מאסר, זאת לאחר שבית המשפט המחוזי קבע בעניינו מתחם ענישה הנע בין 20-30 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 3793/20 **מוריחי נ' מדינת ישראל** (23.11.20), נדחה ערעורו של מי שהורשע בעבירה של ניסיון לעסקה אחרת בנשק, שעה שקשר עם אחרים קשר לביצוע מכירה והעברה של אקדח ומחסנית תואמת. בית המשפט המחוזי העמיד את מתחם הענישה על תקופה שבין 18 ל-52 חודשי מאסר, וגזר על המערער 30 חודשי מאסר בפועל. כאמור, בית המשפט העליון דחה את הערעור, תוך שציון שענישה מחמירה נדרשת לכל חוליה בשרשרת של עבירת הסחר בנשק.

בע"פ 1658/20 **ג'מאחנה נ' מדינת ישראל** (21.06.20), נדחה ערעורו של מי שהורשע בעבירות של נשיאה והובלה של נשק ורכישת נשק, ונגזר עליו עונש של 24 חודשי מאסר בפועל. במקרה הנדון רכש המערער לעצמו, שלא כדין, נשק מסוג M16 תמורת 2,000 ₪. כאמור, בית המשפט העליון דחה את הערעור, תוך שציון כי העונש שהוטל על המערער הינו מאוזן ואולי אף מקל.

בע"פ 309/22 **מדינת ישראל נ' ביאדסה** (10.5.2022) נדון עניינו של מי שהורשע בהחזקה, נשיאה והובלה של שני כלי נשק. באותו מקרה מדובר היה במי שנסע ברכב כשהוא מוביל רובה מסוג קלצ'ניקוב, מחסנית תואמת ובה 29 כדורים וכן אקדח חצי-אוטומטי טעון במחסנית תואמת שמכילה 27 כדורים ומחסנית נוספת שמכילה 14 כדורים. בית המשפט המחוזי גזר על המשיב, אשר הורשע על סמך הודאתו, שניתנה במסגרת הסדר טיעון, 19 חודשי מאסר לריצוי בפועל בצירוף עונשים נלווים. בית המשפט העליון התערב בקולת העונש וראה להחמירו ולהעמידו על 30 חודשי מאסר.

22. לאחר שבחנתי את הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות בענייננו, את נסיבות ביצוען ואת מדיניות הענישה הנוהגת, אני קובע כי מתחם העונש ההולם בגין שני האישומים מושא תיק זה נע בין 36 עד 60 חודשי מאסר, בצירוף עונשים נלווים.

23. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך המתחם שנקבע לעיל, ראיתי להביא בחשבון את הודאתו בעבירות שיוחסו לו, המגלמת בחובה נטילת אחריות על מעשיו והביאה בנוסף גם לחיסכון בזמן שיפוטי יקר.

עוד הבאתי בחשבון לקולא את העובדה כי הנאשם נעדר עבר פלילי רלוונטי, וכי המאשימה לא הציגה כלל את רישומו הפלילי, כך שאינה מייחסת לו הרשעות קודמות שנזקפות לחובתו.

נתתי גם דעתי לנסיבותיו האישיות של הנאשם, לרבות העובדה כי הוא איבד את אביו בגיל צעיר וטיפל, עד למעצרו, באמו הסובלת מבעיות רפואיות.

בנסיבות, מצאתי לגזור את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם שנקבע לעיל.

24. סיכומי של דבר, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 36 חודשי מאסר לריצוי בפועל, שמנינם יחל במועד מעצרו ביום 13.4.2022.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור משך שלוש שנים עבירת נשק מסוג פשע ויורשע בגינה.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור משך שלוש שנים עבירת נשק מסוג עוון ויורשע בגינה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, ז' ניסן תשפ"ג, 29 מרץ 2023, במעמד הנוכחים.